

Коган Н.Ю.

Викладач кафедри маркетингу та управління і бізнесом, Уманський державний педагогічний Університет імені Павла Тичини, Україна

КРЕДИТУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ВИРОБНИКІВ

Конкурентоспроможність є актуальною проблемою сучасної економічної науки і практики ведення господарської життя. Глобалізація ринків, участь у міжнародному поділі праці, передбачає проникнення іноземних товарів на вітчизняні ринки, ставить проблему забезпечення конкурентоспроможності в ряді пріоритетних управлінських завдань, успішне вирішення якої забезпечить ефективне функціонування підприємств в новому економічному середовищі.

Конкурентоспроможність передбачає можливість їх ефективного функціонування в умовах ринкової економіки. Основою дослідження є вивчення тенденцій формування сучасних систем кредитного забезпечення сільськогосподарського виробника інвестиційно - кредитними ресурсами, як основного механізму підвищення конкурентоспроможності продукції [1].

Одним з найважливіших економічних механізмів підвищення конкурентоспроможності аграрних підприємств є механізм їх кредитного забезпечення. Кредитні відносини аграрного сектора пов'язані з використанням позик як засобу поповнення своїх фінансових ресурсів. Вони характеризують якісно новий рівень розвитку економіки, коли виробничому процесу передують кредит, кредитна операція, яка дозволяє заздалегідь визначати обсяги виробництва та умови реалізації продукції на певному ринку, тобто кількість товарів, їх якість і терміни поставок.

Розвиток ринкової економіки в Україні посилює увагу до іпотечного кредитування, в якому зацікавлені і сільськогосподарські підприємства та банки. Створення та організація роботи іпотечної механізму в аграрному секторі - один з напрямків підвищення ефективності використання земель сільськогосподарського призначення, і як наслідок стабілізації сільськогосподарського виробництва.

У країнах з розвинутою ринковою економікою в період її становлення поряд з універсальною системою кредитних відносин формувалися і специфічні кредитні системи, які обслуговували окремі групи підприємств, у тому числі і аграрного сектора економіки. Специфічні кредитні системи розвивалися в напрямку універсалізації, все ж зберегли більшу частину своїх специфічних рис, і трансформувалися в особливі форми організації кредитно - фінансових інституцій.

Кредиторами аграрного сектора виступають кооперативні банки, кредитні кооперативи та спілки, державні іпотечні банки, державні сільськогосподарські банки, ощадні каси, лізингові компанії, комерційні банки та інші фінансово - кредитні установи.

В Україні розвиток сільського господарства, як і розвиток сільської місцевості неможливий без довгострокового кредитування. Деякі негативні тенденції розвитку сільського господарства, спостережувані останнім часом, спонукають до активного пошуку механізмів такого кредитування. Важко знайти якусь вагому альтернативу іпотеці, в тому числі земель сільськогосподарського призначення. Дослідження показали, що банки не готові приймати, а селяни ще не готові віддати земельні ділянки сільськогосподарського призначення в заставу, оскільки відсутні реальні правові, економічні та організаційні механізми для таких відносин.

Одним з основних умов іпотеки землі є створення спеціалізованого селянського іпотечного банку з широкими можливостями іпотечного кредитування сільськогосподарських товаровиробників і комерційних операцій із землею та нерухомістю.

Сформована, навколо питання застави земель сільськогосподарського призначення, ситуація є відображенням не тільки нинішнього стану земельних відносин, а й сільського господарства та фінансового сектора економіки, і стану суспільства в цілому. Принципово

важливо, щоб кредитування сільськогосподарських виробників здійснювалося на конкретних принципах іпотечного механізму, таких як загальні кредитно - фінансові, соціально - економічні, соціально - правові та спеціальні кредитно - фінансові засади.

Світовий досвід розвитку системи іпотечного кредитування агровиробників свідчить, що спільними рисами і тенденціями розвитку системи сільськогосподарського кредитування в високорозвинених країнах є: участь держави у підтримці функціонування системи; високий рівень залучення кредитних ресурсів в сільське господарство ; розповсюджений інструмент - пільгове кредитування ; формування « змішаної» системи кредитування [2].

Розвиток кредиту зумовлює значні зміни в організації та функціонуванні підприємств. Наявність позичкового капіталу дозволяє фінансувати капіталовкладення за рахунок грошей, узятих у борг, і використовувати їх для самозростання капіталу. Це означає, що розвиток кредиту, зростання обсягів позичкового капіталу та поліпшення умов його надання служать розвитку виробничого капіталу, зростанню виробництва, розширенню його відтворювальної ролі.

Кредитні відносини все ширше охоплюють нові сторони економічного і соціального життя в аграрній сфері. Вони змінюють, модифікують різні сторони економічних відносин, сприяючи підвищенню ефективності сільського господарства та зростання рівня конкурентоспроможності аграрних підприємств.

Отже, конкурентоспроможність аграрних підприємств - це здатність економічних суб'єктів аграрної сфери пристосовуватися до нових умов господарювання, використовуючи свої конкурентні переваги і перемагати в конкурентній боротьбі на ринках.

Література:

1. Лавейкін М.І. Реформування земельних відносин в Україні - основна передумова формування сталого землекористування // Регіональна економіка. 2001. №3. С. 212-213.
2. Аграрное право: Учеб. пособие / Под ред. Жушман. В.П.: - Харьков, 2001